

Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական
մանկավարժական համալսարան

Армянский государственный педагогический университет имени Хачатуря
Абовяна

Armenian State Pedagogical University after Khachatur Abovyan

ՀԱՏՈՒԿ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ

ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐ

Գիտամեթոդական հանդես

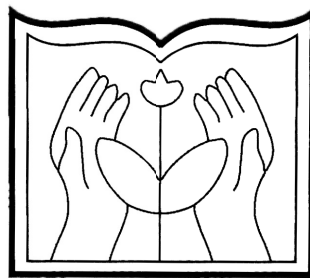
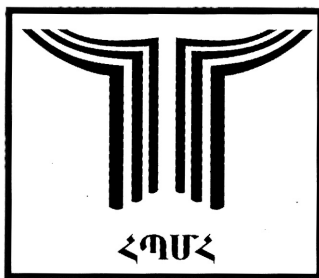
**ПРОБЛЕМЫ СПЕЦИАЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ**

Научно-методический журнал

MAIN ISSUES IN SPECIAL EDUCATION

Scientific Methodical Journal

5

ԵՐԵՎԱՆ-2017

ՀԱՏՈՒԿ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐ

Երաշխավորվել է տպագրության հաջատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի գիտական խորհրդի կողմից:

«Հատուկ կրթության հիմնախնդիրներ» պարբերականը միտված է նպաստել Հայաստանի Հանրապետության բարձրագույն մանկավարժական, հատուկ կրթական համակարգի զարգացմանը: Պարբերականում կգտնեղվեն գիտատեսական և գիտամեթոդական բնույթի հոդվածներ, որոնք կօժանդակեն ժամանակակից հատուկ մանկավարժության, հատուկ հոգեբանության հիմնախնդիրների լուսաբանմանը:

Գիտական պարբերականը նախատեսված է հատուկ մանկավարժների, հոգեբանների, բարձրագույն կրթության համակարգում աշխատողների, մագիստրոսների, հայցորդների, ասպիրանտների, նախադպրոցական, հատուկ և ներառական կրթություն իրականացնող հաստատությունների դաստիարակների և ուսուցիչների, ինչպես նաև՝ կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների ծնողների համար:

Մեր հասցեն՝ Երևան, Տիգրան Մեծ 17, հեռախոս (+374 10) 59 70 61
Էլեկտրոնային փոստ՝ specedujournal@gmail.com
Կայք-էջ՝ www.specedu.am

**Խմբագրական խորհրդի
նախագահ՝**

Միրզախանյան Ռուբեն

Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի ռեկտոր, պատմական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

Գլխավոր խմբագիր՝

Ազարյան Ռոբերտ

Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի հատուկ մանկավարժության և հոգեբանության ամբիոնի վարիչ, մանկավարժական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

**Պատասխանատու
քարտուղար՝**

Ազատյան Թերեզա

Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի հատուկ մանկավարժության և հոգեբանության ամբիոնի դոցենտ, մանկավարժական գիտությունների թեկնածու

Խմբագրական կոլեգիա՝

Աղավաթյան Յովհաննես

Նովոսիբիրսկի «Մանկության ինստիտուտի» պրոֆեսոր, հոգեբանական գիտությունների դոկտոր

Ամարալ Իսաբել

Սետուբալի Ճարտարագիտական ինստիտուտի պրոֆեսոր, փիլիսոփայության դոկտոր, հաղորդակցման խանգարումների մասնագետ, կրթության խորհրդատու Պորտուգալիա

Ավագյան Արմենուհի

Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի լոգոպեդիայի և վերակնգնողական թերապիայի ամբիոնի դոցենտ մանկավարժական գիտությունների թեկնածու

Ավանեսյան Յրանտ

Երևանի պետական համալսարանի ընդհանուր հոգեբանության ամբիոնի վարիչ, հոգեբանական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

Գևորգյան Սրբուհի

Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի ուսումնագիտական գծով պրոռեկտոր, հոգեբանական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր

Գյուլամիրյան Ջուլիետա

Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի մայրենիի և նրա դասավանդման մեթոդիկայի ամբիոնի պրոֆեսոր, մանկավարժական գիտությունների դոկտոր

Գրիգորյան Ստեփան	Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի առաջին բուժօգնության, արտակարգ իրավիճակների և քաղաքաշտպանության ամբիոնի վարիչ, բժշկագիտության դոկտոր, պրոֆեսոր
Գրիցման Մագդալենա	Կվիճինի Երեխաների բուժման և վերականգնողական հանրային անկախ կենտրոնի ղեկավար, Նյարդալոգոպեդ, հումանիստիկայի դոկտոր, Լեհաստան
Կարապետյան Սիրանուշ	Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի հատուկ կրթության ֆակուլտետի դեկան մանկավարժական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ, ՀՀ Առողջապահության նախարարության գլխավոր լոգոպեդ
Կուկուշկինա Օլգա	Մոսկվայի Շտկոդական մանկավարժության ինստիտուտի պրոֆեսոր, մանկավարժական գիտությունների դոկտոր, Ռուսաստանի կրթության ակադեմիայի թղթակից-անդամ
Մալլան Ջաֆար	Դադստանի պետական մանկավարժական համալսարանի շտկոդական մանկավարժության և հատուկ հոգեբանության ամբիոնի վարիչ, մանկավարժական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր, Ռուսաստանի կրթության ակադեմիայի թղթակից-անդամ
Մալոֆեն Նիկոլայ	Մոսկվայի Շտկոդական մանկավարժության ինստիտուտի տնօրեն, մանկավարժական գիտությունների դոկտոր, Ռուսաստանի կրթության ակադեմիայի ակադեմիկոս, պրոֆեսոր
Մելիքյան Լաուրա	Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի ռուսաց լեզվի ամբիոնի դոցենտ, մանկավարժական գիտությունների թեկնածու
Մելիք-Փաշայան Արմեն	Երևանի Մխիթար Հերացու անվան հայկական պետական բժշկական համալսարանի հոգեբուժության ամբիոնի վարիչ, բժշկական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
Պայլոզյան Ժաննա	Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի լոգոպեդիայի և վերականգնողական թերապիայի ամբիոնի վարիչ, մանկավարժական գիտությունների թեկնածու, դոցենտ

Պլակսինա Լյուբով	Մոսկվայի պետական մանկավարժական համալսարանի հատուկ հոգեբանության բաժնի վարիչ, հոգեբանական գիտությունների դոկտոր, պրոֆեսոր
Սարգսյան Իննա	Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի ռուսաց լեզվի ամբիոնի պրոֆեսոր, մանկավարժական գիտությունների թեկնածու
Վիլպպուլա Թուոմո	Օուլուի համալսարանի կրթության ֆակուլտետի դասախոս, ներառական կրթության գծով փորձագետ փիլիսոփայության դոկտոր, Ֆինլանդիա
Ասոյան Լիլիթ	Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական համալսարանի հատուկ մանկավարժության և հոգեբանության ամբիոնի դասախոս

Председатель редакционного совета Мирзаханян Рубен	Ректор Армянского государственного педагогического университета имени Хачатура Абовяна, доктор исторических наук, профессор
Главный редактор Азарян Роберт	Заведующий кафедрой специальной педагогики и психологии Армянского государственного педагогического университета имени Хачатура Абовяна, доктор педагогических наук, профессор
Ответственный секретарь Азатян Тереза	Доцент кафедры специальной педагогики и психологии Армянского государственного педагогического университета имени Хачатура Абовяна, кандидат педагогических наук
Редакционная коллегия	
Агавелян Оганнес	Профессор Новосибирского “Института детства”, доктор психологических наук
Амарал Исабель	Профессор института политехнических дисциплин, доктор философии, специалист по коммуникативным нарушениям, консультант по образованию, Сетубал, Португалия
Авакян Арменуи	Доцент кафедры логопедии и восстановительной терапии Армянского государственного педагогического университета имени Хачатура Абовяна, кандидат педагогических наук
Аванесян Грант	Заведующий кафедрой общей психологии Ереванского государственного университета, доктор психологических наук, профессор
Геворкян Србуи	Проректор по научно-учебной части Армянского государственного педагогического университета имени Хачатура Абовяна, доктор психологических наук, профессор
Гюламирян Джулиета	Заведующая кафедрой родного языка и методики ее преподавания Армянского государственного педагогического университета имени Хачатура Абовяна, доктор филологических наук, профессор
Григорян Степан	Заведующий кафедрой первой медицинской помощи, чрезвычайных ситуаций и гражданской обороны, Армянского государственного педагогического университета имени Хачатура Абовяна доктор медицинских наук, профессор
Грицман Магдалена	Председатель независимого общественного центра лечения и реабилитации детей, неврологопед, доктор гуманитарных наук Квидзын, Польша

Карапетян Сирануш	Декан факультета специального образования Армянского государственного педагогического университета имени Хачатура Абовяна, кандидат педагогических наук, доцент, главный логопед Министерства здравоохранения РА
Кукушкина Ольга	Профессор Московского института коррекционной педагогики, доктор педагогических наук, член-корреспондент Российской академии образования
Маллаев Джафар	Заведующий кафедрой коррекционной педагогики и специальной психологии Дагестанского государственного педагогического университета, доктор педагогических наук, профессор, член-корреспондент Российской академии образования
Малофеев Николай	Директор Московского Института коррекционной педагогики, доктор педагогических наук, академик Российской академии образования, профессор
Меликян Лаура	доцент кафедры русского языка Армянского государственного педагогического университета им. Хачатура Абовяна, кандидат педагогических наук
Мелик-Пашаян Армен	Заведующий кафедрой психиатрии Ереванского государственного медицинского университета имени Мхитара Гераци, доктор медицинских наук, профессор
Пайлозян Жанна	Заведующая кафедрой логопедии и восстановительной терапии Армянского государственного педагогического университета имени Хачатура Абовяна, кандидат педагогических наук, доцент
Плаксина Любовь	Заведующая отделением специальной психологии Московского государственного педагогического университета, доктор психологических наук, профессор
Саркисян Инна	Заведующая кафедрой русского языка Армянского государственного педагогического университета имени Хачатура Абовяна, доктор педагогических наук, профессор
Вилппола Туомо	Доктор философии, эксперт по инклюзивному образованию преподаватель факультета образования университета Оулу, Финляндия
Асоян Лилит	Преподаватель кафедры специальной педагогики и психологии Армянского государственного педагогического университета имени Хачатура Абовяна

Chairman of the Editorial Board Mirzakhanyan Ruben	Rector of Armenian State Pedagogical University after Khachatur Abovyan, Doctor of Historical Sciences, Professor
Editor in chief Azaryan Robert	Head of Chair of Special Pedagogy and Psychology Armenian State Pedagogical University named after Khachatur Abovyan, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Responsible secretary Azatyan Tereza	Associate professor of Chair of Special Pedagogy and Psychology Armenian State Pedagogical University after Khachatur Abovyan, Candidate of Pedagogical Sciences
Editorial board	
Aghavelyan Hovhannes	Professor of "Institute of Childhood" Doctor of Psychological Sciences, Novosibirsk
Amaral Isabel	Professor, Institute of polytechnics, Ph.D., Specialist in communicative disorders educational consultant. Setubal, Portugal
Avagyan Armenuhi	Associate professor of Chair of Speech and Rehabilitation therapy Armenian State Pedagogical University after Khachatur Abovyan, Candidate of Pedagogical Sciences
Avanesyan Hrant	Head of Chair of General Psychology, Yerevan State University, Doctor of Psychological Sciences, Professor
Gevorgyan Srбуhi	Vice-rector of Scientific and Educational Affairs, Armenian State Pedagogical University after Khachatur Abovyan, Doctor of Psychological Sciences, Professor
Gyulyamiryan Julieta	Head of Chair of the Native language and Methods of teaching Armenian State Pedagogical University after Khachatur Abovyan, Doctor of Philological Sciences, Professor
Grigoryan Stepan	Head of Chair of First Aid, Emergency and Civil Protection Armenian State Pedagogical University after Khachatur Abovyan, Doctor of Medicine, Professor
Gricman Magdalena	Head of the independent public center of treatment and rehabilitation of children, Neurospeech therapist, Poland, Kwidzyn

Karapetyan Siranush	Dean of the Faculty of Special Education Armenian State Pedagogical University after Khachatur Abovyan, Candidate of Pedagogical Sciences, Assosiate Professor Chief Speech therapist Ministry of Health RA
Kukushkina Olga	Professor of Institute of Correctional Pedagogy, Doctor of Pedagogical Sciences, Corresponding member Russian academy of education
Malaev Jafar	Head of Chair of Correctional Pedagogy and Special Psychology Dagestan State Pedagogical University, Corresponding member of the Russian academy of education, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Malofeev Nikolay	Director of Institute of Correctional Pedagogy, Doctor of Pedagogical Sciences, Academician of the Russian Academy of Education, Professor
Melikyan Laura	Associate professor of Chair of Russian language, Armenian State Pedagogical University after Khachatur Abovyan, Candidate of Pedagogical Sciences
Melik-Pashayan Armen	Head of Chair of Psychiatry Mkhitar Heratsi Yerevan State Medical University, Doctor of Medicine, Professor
Paylozyan Janna	Head of Chair of Speech And Rehabilitation Therapy Armenian State Pedagogical University after Khachatur Abovyan, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor
Plaksina Lubov	Head of Department of Special Psychology of Moscow State Pedagogical University, Doctor of Psychological Sciences, Professor
Sargsyan Inna	Head of Chair of Russian language Khachatur Abovyan Armenian State Pedagogical University after Khachatur Abovyan, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Vilppola Tuomo	Ph.D., lecturer, an expert on inclusive education at the Faculty of Education of the University of Oulu, Finland
Asoyan Lilit	Lecturer of Chair of Special Pedagogy and Psychology Armenian State Pedagogical University after Khachatur Abovyan